

Käymäläseura Huussi ry
PL 225
33101 TAMPERE

Viite Kirjeenne 23.11.2006

Asia KUIVAKÄYMÄLÄTUOTTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN RAVINNEKIERROSSA

Pyydettynä lausuntona maa- ja metsätalousministeriön elintarvike- ja terveystoimisto toteaa Käymäläseura Huussi ry:n 23.11. lähetyn kirjeen johdosta seuraavaa.

Haja-asutuksen jätevesilietteet samoin kuin "kuivakäymälätuotteet" ovat asumisessa syntyviä jätteitä, joiden käsittelyn tulee täyttää jätelain (1072/1993) ja sen perusteella annettavien säännösten vaatimukset. Jätelain perusteella kunnalla on vastuu järjestää asumisessa syntyvän jätteen kuljetus, käsittely ja hyödyntäminen. Kunta antaa tarvittavat jätehuoltomääräykset jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi alueellaan. Haja-alueella asuvan tulee siis ensisijaisesti luovuttaa jätevesilietteensä ja niihin verrattavat jätteet kunnan hänelle osoittamiin käsittelypaikkoihin tai vaihtoehtoisesti käsitellä nämä tuotteet kunnan ympäristön ja terveyden suojeluviranomaisen antaman ohjeen mukaisesti, jonka jälkeen niitä voitaisiin käyttää esimerkiksi pihan kasvien lannoittamiseen. Makkilanta tai ihmisen virtsa sellaisenaan kuuluvat siis selkeästi ympäristölainsäädännön piiriin. Ne eivät ole verrattavissa tuotantoeläinten lantaan, jolla on sivutuoteasetuksen (1774/2002) mukaisesti helpotuksia käsittely- ja käyttövaatimuksissa. Niitä voidaan käyttää raaka-aineena lannoitevalmisteita valmistettaessa.

Jos maatila, jolla ei ole ympäristölupaa, haluaa haja-asutusalueella itse käyttää omat asumisessa ja tilan muussa toiminnassa syntyvät sako- ja umpikaivolietteensä ja kuivakäymäläjätteensä pelloilla lannoitustarkoituksessa, on ne ennen käyttöä tilan pelloilla käsiteltävä joko kalkkistabiloimalla, termofilisesti mädättämällä, kompostoimalla, termisesti kuivaamalla tai muulla vastaavalla menetelmällä Elintarviketurvallisuusviraston (Evira) antaman ohjeen mukaisesti. Maatilalla ei ole ilmoitusvelvollisuutta Eviralle.

Silloin kun yksityinen omakotitalon asukas markkinoi (maksusta tai maksutta) edellä mainittuja "tuotteita", esimerkiksi vanhennettua ihmisvirtsa, eteenpäin toisille kuluttajille tai maa- ja puutarhatalouteen, on kyse kuivakäymälätuotteiden tuotteistamisesta. Tällöin tuotetta koskee lannoitevalmistelain (359/2006) lannoitevalmisteelle asettamat vaatimukset. Valmistajan tulee lain mukaan tehdä ilmoitus toiminnastaan Eviralle ja lopputuotteen laadusta riippuen toiminnanharjoittajan on tehtävä ja noudatettava omavalvontasuunnitelmaa tai haettava toiminnalleen laitoshyväksyntää (orgaaniset lannoitevalmisteet). Lopputuotteen, tässä tapauksessa esimerkiksi vanhennettu ihmisvirtsa, tulee täyttää jonkin kansallisessa lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelossa olevan tyyppinimen vaatimukset.

Kun vanhennetusta ihmisvirtsasta aiotaan tuotteistaa lannoitevalmiste, valmistajan on syytä tutustua vuoden alussa voimaan tulevaan lannoitevalmistelain nojalla annettuun maa- ja metsätalousministeriön asetukseen lannoitevalmisteista ja siinä erityisesti liitteen I (kansallinen lannoitevalmisteiden tyyppinimiluettelo) tyyppinimiin. Jos luettelosta ei löydy tyyppinimeä, jonka vaatimukset vanhennettu ihmisvirtsa täyttää, voi toiminnanharjoittaja hakea Evirasta uutta tyyppinimeä lannoitevalmistelain 7 §:n mukaisesti.

Osastopäällikkö

Matti Aho

Ylitarkastaja

Pirjo Salminen

Tiedoksi: Evira/lannoitevalvonta